

Andrzej A. Mroczek

Konstruktor

26 rozmów z Andrzejem Frydrychewiczem

Wydawca i autor składają podziękowania za pomoc w przygotowaniu publikacji: Instytutowi Technicznemu Wojsk Lotniczych, Wydziałowi Mechatroniki i Lotnictwa Wojskowej Akademii Technicznej, Wydziałowi Mechanicznemu Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej, Przedsiębiorstwu AM Technologies Sp. z o.o. Sp. k.

Opinie wyrażone przez autora oraz osoby przedstawione w książce są ich prywatnymi poglądami.

Autor i wydawca dołożyli wszelkich starań w celu dotarcia do wszystkich właścicieli praw autorskich do fotografii i ilustracji zamieszczonych w książce. Osoby, do których nie udało nam się dotrzeć, prosimy o nawiązanie kontaktu.

© Andrzej A. Mroczek, 2016

© Galaktyka, Spółka z o.o., Łódź 2016

90-644 Łódź, ul. Żeligowskiego 35/37

tel. (0-42) 639 50 18, 639 50 19, tel./fax 639 50 17

e-mail: info@galaktyka.com.pl; sekretariat@galaktyka.com.pl

www.galaktyka.com.pl

ISBN: 978-83-7579-546-2

Konsultacja historyczna: *prof. Edward Malak*

Redakcja: *Aneta Wieczorek*

Redakcja techniczna: *Marta Sobczak*

Redaktor prowadzący: *Marek Janiak*

Korekta: *Monika Ulatowska*

Projekt okładki: *Artur Nowakowski*

Fotografia na okładce: *Mariusz Adamski – air2air.net*

Skład: *Artur Nowakowski*

Druk i oprawa: *LEGRA*

Księgarnia internetowa!!!
Pełna informacja o ofercie, zapowiedziach i planach wydawniczych
Zapraszamy
www.galaktyka.com.pl
kontakt e-mail: info@galaktyka.com.pl; sekretariat@galaktyka.com.pl

Wszelkie prawa zastrzeżone. Bez pisemnej zgody Wydawcy książka ta nie może być powielana ani częściowo, ani w całości, z wyjątkiem cytowania niewielkich fragmentów w przeglądach i recenzjach. Nie może też być reprodukowana, przechowywana i przetwarzana z zastosowaniem jakichkolwiek środków elektronicznych, mechanicznych, fotokopiarskich, nagrywających i innych.

Spis treści

Od autora.....7

Rozmowa 1.....9

O samonitach, bezzałogowych samolotach do patrolowania lasów, o koncepcji bezzałogowego samolotu rozpoznania taktycznego PW-154 Kusy, samolocie szturmowym PZL-230F Skorpion i pierwszym polskim cywilnym samolocie odrzutowym nowej klasy – Family Jet

Rozmowa 2.....31

O studiach na Wydziale Lotniczym Politechniki Warszawskiej w latach 50. ubiegłego wieku, katastrofie w Smoleńsku, silnikach do rodziny jeta, szkolno-bojowych samolotach dla polskiego lotnictwa wojskowego, a także o samolocie Skylark, czyli o skowronku

Rozmowa 3.....45

Samolot rozbity i na dłuższą rozmowę nie ma czasu

Rozmowa 4.....47

O zaskakującej propozycji dla Polski. Dlaczego udało się zbudować orlika, a nie udało irydy i dlaczego Urząd Ochrony Państwa nie ochronił Projektu Strategicznego Programu Rządowego „Skorpion”. Także o tym, jakie cechy konstruktora lotniczego są ważniejsze: doświadczenie czy wizjonerstwo

Rozmowa 5.....71

O tym, czy skrzydła regionalnego jeta o skosie do przodu i wygięte w kształt litery „W”, do tego dwa silniki, ale każdy inny, to poszukiwanie oryginalności czy korzyści. O Fundacji Stowarzyszenia Lotników Polskich w Anglii i projektowaniu samolotu Grot-2

Rozmowa 6.....87

Kolumbia mówi jednak orlikowi: TAK.

Izrael mówi orlikowi: TAK, ale...

RPA mówi orlikowi: TAK, jeżeli...

Polska powiedziała Orlikowi: NIE!

Rozmowa 7.....107

O nieoczekiwanej decyzji Pratt & Whitney, dlaczego Eclipse zbankrutował i jaki interes robi Sikorsky Aircraft, który chce produkować Eclipse w PZL Mielec. Od wilgi 2 do wilgi 2000 i o rajdzie wilgi na Bałkany, bez lukrowania

Rozmowa 8.....123

O pokazach samolotów bezzałogowych w 1. Pułku Lotnictwa Myśliwskiego Warszawa i czy Politechnika Warszawska

będzie produkować bezzałogowy samolot rozpoznania taktycznego. O polskim udziale w europejskim projekcie CAPECON, czyli o projektach bezzałogowych samolotów PW-103 i PW-114

Rozmowa 9.....133

O projektowaniu małego odrzutowca Hermes, transoceanicznego BSSA-B2 z łózkami do spania oraz izraelską awioniką wymyśloną przez pilotów-emerytów. O współpracy tego Szweda z amerykańskim Bobem, kuszeniu fińskiej Nokii i indyjskiego koncernu TATA

Rozmowa 10.....147

AF-129 oblatany i... uziemiony, opal-1 certyfikowany w Czechach, a Pratt & Whitney pracuje uparcie na złą reputację. Od projektu samolotu Kruk 2T do projektu M-14. Po co minister Wyłupek pojechał do Moskwy, czyli prawda o tym, skąd się wziął potworny belphegor

Rozmowa 11.....173

O wyborze samolotu szkolno-treningowego dla wojska, międzykontynentalnym samolocie Condor i Piękną Polce. Co Chińczycy chcieliby od doktora Kurbryńskiego. O badaniach w locie modelu samolotu Family Jet i projekcie koncepcyjnym samolotu patrolowego Osa

Rozmowa 12.....197

O deprymującej akrobacji w wykonaniu młodego Chińczyka z Tajwanu i o tym, że pierwszy model harnasia powstanie w Krakowie. O fundamentalnym pytaniu, czy inżynier ma robić, czy zrobić. A także ilu trzeba głównych konstruktorów, pieniędzy i lat wytężonej pracy, żeby powstał samolot-eksponat do muzeum

Rozmowa 13.....207

O tym, co jest zaletą, a co wadą konstruktora lotniczego, i o niespodziewanej propozycji zaprojektowania następcy budowanego dopiero jeszcze rodziny jeta. Potem o magicznej mocy samolotów „Burta” Rutana i o projektach z księżycą: gigantycznego samolotu wycieczkowego dla Airbusa, samolotu HARVE i pionowzłotach dla Ingemara Swensona

Rozmowa 14.....221

O Konkursie im. Henryka Wieniawskiego i muzykującej wnuczce, samolotach poważnych, dziwacznych i o odrzutowym silniku na... węgiel. Czy ARHLAC może być lepszy od skorpiona dla ubogich. Czym chwali się Sikorsky we „Flight International” i dlaczego firma Pratt & Whitney nie chce sprzedać polskiej firmie silnika

Rozmowa 15.....237

O tym, że Metal-Master podpisał umowę z Urzędem Lotnictwa Cywilnego i z AIRBUS Military, będą więc silniki do

family jeta i inne korzyści. Najdłużej o tym, dlaczego główny konstruktor PZL-Okęcie, odpowiedzialny za strategiczny program rządowy, nie dostał certyfikatu tajności, a UOP nie bronił skorpiona

Rozmowa 16.....249

Po roku rozmów podsumowanie: co z bezzałogowym samolotem rozpoznania taktycznego PW-154 Kusy, czy projekt europejskiego samolotu do komunikacji lokalnej będzie kontynuowany i jak postępują prace przy samolotach LAR-1 Flaris i Osa?

Rozmowa 17.....259

O kaptowaniu konstruktorów lotniczych, a najwięcej o fatalnych skutkach demonstrowania profesjonalizmu. Ale także o tajemniczym porwaniu modelu tunelowego skorpiona przez nieznaną sprawcę oraz o konieczności znalezienia wykonawcy samolotu policyjnego Osa w Mielcu

Rozmowa 18.....271

Co dałyby ruchome skrzydła w skorpionie i jakim to czarodziejskim sposobem jego model do badań aerodynamicznych odnalazł się w skrytce na Dworcu Głównym w Warszawie. Czy znajdują się w Polsce pieniądze na zbudowanie polskiej wersji predatora. Na koniec o tym, że osa dostanie nowy ogon

Rozmowa 19.....279

Osa dostała nowy ogon, a flaris zdobył pierwsze miejsce w konkursie na najlepszy projekt innowacyjny. O rozbitym modelu harnasia, superlekkich kołach Michelina, katastrofie w Smoleńsku, pierwszej pracy konstruktorskiej, intrygującym pomysłem profesora Franciszka Misztala i projektach koncepcyjnych samolotów skróconego startu i lądowania

Rozmowa 20.....287

O różnicy między naszymi wyobrażeniami wolnego rynku i globalizacji a praktyką wielkich firm amerykańskich. O propozycji zaprezentowania flarisa na Międzynarodowym Salonie Lotniczo-Kosmicznym w Berlinie, a potem o grocie-2, a także co to takiego SUPLAT, a co KAPLAT. Na koniec o koncepcji bezzałogowego, inteligentnego samolotu szturmowego PW-150 Żmija

Rozmowa 21.....299

Eclipse kupiony w Ameryce i pytanie, czy flaris, pierwszy polski cywilny samolot odrzutowy, zostanie powołany do służby wojskowej. O urodzajnych ziemiach na wschód od Wisły, urodzinach w Hrubieszowie i dzieciństwie w Sokołowie Podlaskim podczas okupacji niemieckiej oraz umacnianiu władzy ludowej przez UB i KBW

Rozmowa 22.....307

Pan Włodarski w Berlinie na Internationale Luft- und Raumfahrttausstellung 2012. Czy United Technology nakłoni Pratt & Whitney do sprzedaży silników czy skorzysta na tym Ukraina. Czy koncepcja przeciwpożarowego pelikana dojrzała czy tylko tak się wydaje. O wpisie do Złotej Księgi Absolwentów Politechniki Warszawskiej, a na koniec o projektowaniu... samochodów wyścigowych

Rozmowa 23.....315

O samolocie Grot-2 w opinii ITWL: taki mógłby być, gdyby był. Potem o aroganckiej odpowiedzi prezesa United Technology na prośbę wicepremiera rządu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie zakupu silnika do polskiego samolotu. Na koniec coś miłego dla oka, zdjęcia samolotu AF-129 zbudowanego w Ostrołęce

Rozmowa 24.....325

O radości dziadka z narodzin kolejnego wnuka, małym modelem harnasia latającym na boku i o pelikanie odstawionym do szuflady. Także o projekcie na miarę naszych ambicji: bezzałogowym samolocie pola walki Super Żmija. Także o samolotach Flaris, Osa, o pilotach doświadczalnych i latających celach

Rozmowa 25.....335

Akrobacyjny harnaś, rodzinny flaris i policyjna osa na wyboistej ścieżce realizacji. Ultralekkie samoloty Opal-1 i AF-129 z nadziejami na produkcję. Projekty europejskiego samolotu komunikacji lokalnej EuroJet, samolotu pożarowego Pelikan, szkolno-bojowego Grota-2 i bezzałogowego samolotu rozpoznania taktycznego Kusy w głębokich szufladach

Rozmowa ostatnia, po trzyletniej przerwie.....347

Odrzutowy flaris? Przedprototyp z silnikiem Williamsa w Wojskowej Akademii Technicznej w badaniach wytrzymałościowych. Patrolowa osa? Czeka na dokończenie. Akrobacyjny harnaś? Model zniszczony w katastrofie, ale konstruowanie samolotu dobiega końca. Duże szanse na bezzałogowy samolot PW-100 zdemontowany na stulecie Politechniki Warszawskiej

Kalendarium projektów i konstrukcji samolotów mgr. inż. Andrzeja Frydrychewicza.....364

Indeks osobowy.....367

Indeks rzeczowy.....370